

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MELLEM- OG
REALSKOLEN

FOR

SKÆRBÆK OG OMEGN

1938-39

MELLEM- OG REALSKOLEN

FOR

SKÆRBÆK OG OMEGN

1938-39

1939

TØNDER BOGTRYKKERI

GUSTAV ROTHE

I.

AARSBERETNING

FRA

SKÆRBÆK MELLEM- OG
REALSKOLE

VED

SKOLEBESTYRER

R. JØRGENSEN

MELLEM- OG REALSKOLEN

for Skærbæk og Omegn

ejes af et Aktieselskab, hvis Bestyrelse bestaar af:

Købmand H. F. H a n s e n , Skærbæk (Formand)

Fru Direktør O k s e n , Skærbæk.

Fru Pastor J ø r g e n s e n , Skærbæk.

Gaardejer N. O b l i n g , Barsbøl.

Gaardejer, Sogneraadsform. P. P a u l s e n , Skærbæk.

Gaardejer Johannes B r i n k , Søndernæs.

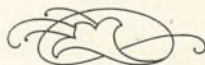
Gaardejer P. V a r m i n g , Vinum.

Gaardejer J. P e t e r s e n , Mjolden.

Købmand P. M e m b o r g , Skærbæk.

Lærer Nic. S c h u l t z , Skærbæk.

De to sidste er valgt af Skærbæk Sogneraad.

MELLEM- OG REALSKOLEN FOR SKÆRBÆK OG OMEGN

er en fuldstændig Mellem- og Realskole med Forberedelsesklasser, 4 Mellemkoleklasser og 1 Realklasse. Skolen har i Aar haft 160 Elever.

Skolen har Eksamensret til Mellemkole- og Realeksamen, og disse Eksaminer afholdes i Tiden fra 8. Maj til 21. Juni.

Da den egentlige højere Undervisning først begynder i Mellemskolen, altsaa normalt, naar Barnet fylder 11 Aar, er det ikke absolut nødvendigt at gennemgaa Skolens Underklasser for at kunne følge med i Mellemskolen; men det maa dog tilraades Forældrene at sende Børnene til os saa tidligt som muligt, da Overgangen fra en Skole til en anden altid sætter Børnene noget tilbage og er vanskeligere, jo højere oppe Overgangen sker. Dertil kommer, at Undervisningen i vore Underklasser naturligvis er lagt saaledes til Rette, at den tager direkte Sigte paa Optagelse i Mellemskolen.

Da Mellemskolens Undervisning kræver, at Eleverne gaar alle Klasser igennem, optages Elever i Almin-

delighed ikke over 1. Mellem, i de andre Mellemskoleklasser kun, saafremt de har gennemgaaet et tilsvarende Pensum og ved Prøve bevist, at de staar paa Højde med Eleverne i den Klasse, de ønskes optaget i.

I Forberedelsesklasserne optages derimod Elever med færre Indskrænkninger; men Skolen ønsker dog, at de saavidt muligt indmeldes ved et Skoleaars Begyndelse.

Mellemskoleeksamen 1938.

Censorer.

Overlærer Christoffersen, Sæby, skriftlig Dansk; Kommunalærer Back, Gram, mundtlig Dansk; Kommunalærer Winther, Rødding, Engelsk; Førstelærer Schultz, Skærbæk, Tysk; Kommunalærer B. Petersen, Løgumkloster, Historie; Kommunalærer J. C. Hansen, Toftlund, Geografi; Førstelærer Henriksen, Bredebro, Naturhistorie; Kommunalærer Sejersen Lomdahl, Toftlund, Fysik; Kommunalærer Brandt, Esbjerg, Regning og Matematik; Kommunalærer Haugaard, Skærbæk, Skrivning; Kommunalærer Kronhøj, Skærbæk, Tegning; Kommunalærerinde, Fru Kronhøj, Skærbæk, Haandarbejde; Kommunalærer Nygaard, Gasse, Sløjd.

Opgaverne til den skriftlige Prøve.

Dansk Genfortælling.

Leopardfangst paa Ceylon.

Dansk Stil.

En eller anden Plantes Liv fra Spring til Død.

Regning.

1. En Bygmester har faaet overdraget et Arbejde og skal ialt have 9200 Kr. for det. Arbejdet kan ud-

føres af 12 Svende i 35 Dage med en daglig Arbejdstid af 8 Timer. Bygmesteren lader 12 Svende begynde paa Arbejdet, men sætter efter 10 Dages Forløb yderligere 3 Svende i Arbejde.

Hvor mange Dage varer nu hele Arbejdet, naar den daglige Arbejdstid hele Tiden er 8 Timer?

Hvor meget maa Bygmesteren i alt betale i Svendeløn, naar hver Svend faar 1,42 Kr. i Timen?

Bygmesteren betaler andre Udgifter med i alt 3593,50 Kr.

Hvor meget tjener Bygmesteren selv, og hvor mange pCt. (2 Dec.) udgør denne Fortjeneste af de 9200 Kr.?

Hvor stor skulde Timelønnen have været, hvis Bygmesterens Fortjeneste skulde have været 15 pCt. af de 9200 Kr., og de andre Udgifter have været 26,50 Kr. større?

2. A ejer en Forretning, som bestyres af B, der i fast Løn faar 225 Kr. maanedlig. Desuden faar B ved hvert Aars Slutning $2\frac{1}{2}$ pCt. af det Beløb, hvormed Forretningens aarlige Varesalg har oversteget 40 000 Kr.

Hvor stor var B's samlede Løn i 1935, naar Varesalget dette Aar udgjorde 78 289,60 Kr.?

Naar B's samlede Løn i 1936 var 3768,36 Kr., hvor stort var da Forretningens Varesalg dette Aar?

Naar Indkøbsprisen for de i 1936 solgte Varer var 64 636,25 Kr., og A i dette Aar foruden Lønnen til B har haft andre Omkostninger til et Beløb af 6573,44 Kr., hvor mange pCt. (2 Dec.) af de samlede Udgifter har A da haft i Fortjeneste i 1936?

Matematik.

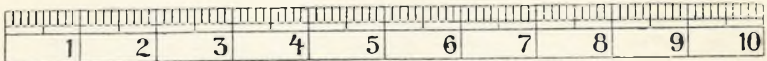
1. Reducer Størrelsen

$(3a - 2b)^2 - (2a - 3b + c)^2 - 4(a + b)(a - b) + 2c(2a - 3b)$, og find Værdien af den reducerede Størrelse, naar

$$a = 2\sqrt{1,7}, \quad b = \sqrt{11,1} \quad \text{og} \quad c = \sqrt{4,2}.$$

2. Konstruer ∇ABC saaledes, at $\angle C = 90^\circ$, $AC = 3,6$ cm og $AB = 6$ cm.

Beregn Siden BC, Trekantens Areal, Højden paa AB, de to Stykker, hvori Højden deler AB, samt Trekantens Medianer til Kateterne (1 Dec.).

Til Eksamen indstilledes 14 Elever, der bestod med følgende Resultater:

Anni Andersen, Skærbæk	mg	(7,13)
Yrsa Bay, Skærbæk	mg	(6,88)
Hanni Bennedsen, Roager.....	mg÷	(6,45)
Gerda Bogh, Døstrup.....	ug÷	(7,58)
Lorenz Brockdorff, Skærbæk	mg÷	(6,49)
Sigrid Brodersen, Skærbæk	mg×	(7,46)
Knud Aage Hansen, Ø. Aabølling	mg×	(7,34)
Johanne Johansen, Brøns	g×	(5,74)
Anders Studsgaard Larsen, Havervad....	mg	(7,04)
Margrethe Prinds, Brøns	mg÷	(6,39)
Hansine Richter, Skærbæk	mg	(7,16)
Niels Hansen Schmidt, Skærbæk	mg÷	(6,52)
Astrid Sørensen, Skærbæk.....	mg×	(7,28)
Fritz Thomsen, Skærbæk	mg÷	(6,50)

Af de 14 Elever rykkede de 10 op i Realklassen, en indmeldtes i Ribe Katedralskoles 1. G., medens de tre ophørte med Skolegang. Til at bestaa kræves 3,75.

Realeksamen 1938.

Censorer.

Lektor Willer, Horsens, og Skolebestyrer J. K. Petersen, Børkop, skriftlig Dansk, Magister Rahr, Tønder, mundtlig Dansk; Kommunalærer Larsen, Varde, Engelsk; Skolebestyrer Haderup, Bagsværd, og Lektor Frk. Valentiner, København, skriftlig Engelsk; Adjunkt Fru Kondrup, Tønder, Tysk; Kommunalærer Thorberg, København, og Lektor C. C. Andersen, Charlottenlund, skriftlig Regning og Matematik; Kommunalærer Brandt, Esbjerg, mundtlig Matematik; Seminarielærer Utoft Sørensen, Tønder, Fysik; Overlærer Skovmand, Løgumkloster, Historie; Kommunalærer Petterson, Aabyhøj, Geografi; Kommunalærerinde, Frk. Karen Petersen, Rødding, Naturhistorie; Lektor Rosenkjær, Tønder, Fransk; Kommunalærer Sejersen Lomdahl, Toftlund, Geometri; Kommunalærerinde, Fru Kronhøj, Skærbæk, Haandarbejde; Kommunalærer Nygaard, Gasse, Sløjd.

Opgaverne ved den skriftlige Prøve.

Dansk Stil.

Hvordan udnyttes Danmarks Jord?

Eller

Vis ved nogle Eksempler, hvordan vort Arbejde er blevet lettet ved tekniske Fremskridt.

Oversættelse fra Dansk til Engelsk.

Victor Hugo og Drengen.

Victor Hugo, den berømte franske Digter, holdt meget af Børn. En Dag, da han var ude at spadser, fandt han en lille Dreng, som var falden i Søvn under nogle Træer. Drengen var omtrent fem Aar gammel, og Victor Hugo, som kendte ham godt af Udseende, satte ham paa sine Skuldre og bar ham til sit Hus,

hvor han gav ham noget at spise. Medens de spiste, blev Vejret meget daarligt, og det blev bestemt, at Drengen skulde blive der til den næste Dag, medens en af Tjenerne blev sendt til hans Moder for at fortælle hende, hvor han var.

Den næste Morgen kom Drengen hjem med en Mængde Blomster og Frugt. Hans Moder spurgte ham straks: „Var du glad ved din Aften hos Digteren?“ „Ja,“ svarede Drengen, „han legede med mig hele Tiden. Han var en Tiger, der boede i Junglen under Bordet. Engang, da han kom ud af Junglen, trak han Dugen af og slog alle Glassene i Stykker. Det var meget morsomt“.

af Udseende, *by sight*. — at bestemme, *to decide*. — at være glad ved, *to enjoy*. — at slaa i Stykker, *to break*.

Regning og Matematik.

1. I en Forretning har A, B og C indskudt henholdsvis 14 168 Kr., 19 096 Kr. og 17 864 Kr.

Det første Aar giver Forretningen et Overskud paa 9 768,27 Kr., der fordeles mellem A, B og C i Forhold til deres Indskud. Hvor meget faar hver?

Overskudet udbetales den 21. 2., og samme Dag anvender A, B og C en Del af deres Overskud saaledes:

A køber en $4\frac{1}{2}\%$ Obligation, der lyder paa 2000 Kr. til Kurs $95\frac{1}{4}$; (Kurtage 1% , Terminer 11. 6. og 11. 12.).

B køber en Aktie, der lyder paa 4000 Kr. til Kurs $87\frac{3}{4}$; Omkostningerne ved Købet udgør $\frac{3}{8}\%$ af Kursværdien.

C køber en Bil med 10% Rabat og betaler den med 3240 Kr.

Hvor store Beløb anvender henholdsvis A og B til deres Køb? Hvad skulde C have givet for Bilen, hvis han ikke havde faaet Rabat?

2. En Sparekasse og en Bank tilskriver begge Renter halvaarsvis d. 11. 6. og 11. 12. Sparekassen yder $1\frac{1}{2}\%$ i halvaarlig Rente.

I Sparekassen indsatte A 5550 Kr. d. 11. 6. 1926. Hvor stort et Beløb vil han i alt kunne hæve den 11. 12. 1937?

Hvis A havde indsat de 5550 Kr. i Banken d. 11. 6. 1926, vilde han den 11. 12. 1937 have kunnet hæve i alt 8271,50 Kr.

Find Bankens halvaarlige Rentefod.

3. Løs Ligningen

$$\frac{1}{x^2 - 5x + 6} - \frac{2}{x^2 + x - 12} = \frac{3x}{2x^2 + 4x - 16}$$

og gør Prøve.

Dan derefter den Ligning af anden Grad, hvis Rødder hver er 1 mindre end Rødderne i ovenstaaende Ligning.

Til Realeksamen indstilledes 16 Elever, der bestod med følgende Resultater:

Niels Hansen Bastian, Høbjerg.....	mg×	(7,17)
Karen Brink, Søndernæs	mg	(6,93)
Peter Tønder Hansen, Roager	mg	(7,10)
Ingrid Helms, Mjolden	mg÷	(6,03)
Hans Kiilerich, Skærbæk	mg÷	(6,50)
Bunde Kudsk, Harres	mg÷	(6,22)
Anders Nielsen, Ballum	mg..	(6,15)
Kristian Nielsen, Havervad	mg	(6,70)
Helene Nielsen, Skærbæk	mg÷	(6,19)
Anders Nørgaard, Vodder.....	mg÷	(6,00)
Erik Oksen, Skærbæk.....	mg	(6,91)
Erlang Riber, Skærbæk.....	mg	(6,81)
Gerda Schmidt, Vinum	mg	(6,82)
Magnus Schmidt, Spandet.....	mg	(6,71)
Børge Stenderup, Døstrup	mg	(6,90)
Aksel Østergaard, Vollum.....	mg	(7,03)

Til at bestaa kræves 4,00 i Gennemsnit saavel af Aars- som Eksamenskarakterer.

Realeksamen.

Realeksamen er nødvendig for enhver, der vil være: Polytekniker, Dyrlæge, Forstkandidat, Landbrugskandidat, Havebrugskandidat, Landinspektør, Farmaceut, Tandlæge samt Embedsmand under Statsbanerne, Post-, Telegraf- eller Toldvæsenet og den kgl. grønlandske Handel.

De, der vil være Dyrlæger, Forstkandidater eller Landinspektører, maa dog tage Adgangseksamen til Landbohøjskolen, ligesom Polyteknikerne maa tage Adgangseksamen til Polyteknisk Lærestalt.

De, der vil være Tandlæger eller Farmaceuter, maa aflægge en Prøve i Latin samt bestaa en Tillægsprøve i Matematik og Naturlære.

Realeksamen bliver i Almindelighed ogsaa krævet som Betingelse for at faa Ansættelse som Kontorelev paa Bank-, Veksellerer-, Handels-, Sagfører-, Gods- og Retsbetjentkontorer, ligesom unge Mennesker med denne Eksamen i Regelen har gode Betingelser for Ansættelse som Handelslærlinge i større Firmaer.

Realeksamen er endvidere nødvendig for dem, der vil optages paa Niels Brocks toaarige Handelsskole i København, paa Handelsgymnasiet i Aarhus, paa Søværnets Undervisningsanstalter samt i Officersskolens næstældste Klasse.

For dem, der ønsker at uddanne sig til Lærere eller Lærerinder, er Realeksamen ikke nødvendig, men dog meget værdifuld, og det er derfor ret almindeligt, at de unge tager Realeksamen, før de søger Optagelse paa et Seminarium. Realister med 7,00 i Gennemsnit kan optages i Seminariets første Klasse uden Prøve.

Lærerne og Fagfordelingen.

Skolebestyrer R. Jørgensen: Regning og Matematik 3. M. — R., Geometri R., Fysik og Kemi 1. M. — R.

Fru O. Jørgensen: Engelsk 3. M. og R., Dansk 1. — 2. U. og 2. M., Religion 1. — 2. U.

Frk. Lindegaard Nielsen: Tysk 2. M. — R., Engelsk 1. M. — 2. M., Historie 3. — 4. U., Gymnastik 1. — 2. U. og 2. M. — R.

Hr. E. Grønlund: Dansk 3. M. — R., Engelsk 3. M., Fransk 4. M. — R., Naturhistorie 3. M. — R., Religion 2. M. — 3. M., Sang 3. U. — 3. M.

Hr. Kortsen: Historie 1. M. og 4. M., Geografi 3. — 4. U., 3. M. og R., Tegning 3. U. — 4. M., Sløjd 4. U. — R., Gymnastik 3. U. — R.

Hr. Steffensen: Dansk 1. M., Historie 2. — 3. M. og R., Geografi 1. — 2. M. og 4. M., Naturhistorie 3. U. — 2. M., Regning 3. U. — 2. M., Geometri 2. M., Smaasløjd 1. — 2. U.

Frk. Verden: Religion 3. U. — 1. M., Dansk 3. — 4. U., Regning 1. — 2. U., Skrivning 1. U.—3. M., Haandarbejde 1. U. — R., Gymnastik 3. U. — 1. M.

Pastor Kiilerich: Religion 4. M.—R.

I Tiden fra 1. Oktober til Sommerferien har Frk. Helga Verden vikarieret for Frk. Helga Rübner-Petersen.

Fag	1.-2.U.	3.-4.U.	1. M.	2. M.	3. M.	4. M.	R.
Religion	2/2	2	2	2	2	1	1
Dansk	6	6	5	4	4	5	5
Engelsk			6	3	3	3	5
Tysk				5	4	4	4
Fransk						1	4
Historie		2	3	2	2	2	2
Geografi		2	2	2	2	2	2
Naturhistorie		2	2	2	2	2	2
Naturlære			2	2	2	2	2
Regning — Matematik	5	6	4	5	6	7	6
Skrivning	4	3	1	1	1		
Tegning		2	2	1	1	1	
Sang	2/2	1	1	1	1		
Gymnastik	2	3	3	3	3	3	3
Haandarbejde	3	3	2	2	2	2	2
Sløjd	1	2	2	2	2	2	2

FRA SKOLEAARET.

27. August havde Skolen Udflugt til Ribe. Vi var i Domkirken, i Skoven og ved Kammerslusen.

16. September havde Bredebrokredsens Lærere og Lærerinder Møde her paa Skolen.

17. November spillede Skolescenen „Genboerne“ paa Jernbanehotellets Scene; denne Forestilling overværedes af 120 af Skolens Elever.

19. November havde Skolen Besøg af den norske Skuespiller Sigurth, der underholdt os en Times Tid med Oplæsning og Recitation.

* * *

23. November havde Skolen sin aarlige Generalforsamling. — Formanden, Købmand H. F. Hansen, bød velkommen og aflagde derefter følgende Aarsberetning:

Vor Skole er ogsaa i Aar gaaet jævnt fremad, og vi staar i Dag med et Elevtal paa 158 omtrent jævnt fordelt mellem Skærbæk Sogn og Oplandet. Dermed er de forhaandenværende Lokaler næsten fuldt udnyttede; i Underklasserne kan der dog endnu modtages nogle Elever. Til Realeksamen har der i Aar været indstillet 16 og til Mellemskoleeksamen 14 Elever. Den nuværende Realklasse er paa 10 og 4. M. paa 19 Elever.

Med Lærerstabten er der ikke sket nogen Forandring ud over, at Frk. Rübner-Petersen har taget Orlov fra 1. Oktober til Sommerferien, og som Vikar er antaget Frk. Verden fra Fur.

Der har i Aarets Løb været afholdt tre Bestyrelsesmøder og et Forældremøde — det sidste med Dr. theol. Holdt fra Brede som Taler. Saavel Forældremødet som Afslutningsmødet efter Eksamen havde god Tilslutning.

Skolen har ogsaa i Aar mødt Velvillie og Forstaaelse fra Skærbæk Kommune, hvorfra vi som sædvanlig har modtaget et Tilskud paa 3 000 Kr. til Skolens Drift. Fra Tønder Amts Skolefond har vi modtaget 1000 Kr. og fra Staten de sædvanlige lovbealede Tilskud. Ogsaa fra Danmarks-Samfundet har vi haft den Glæde at modtage et Tilskud paa 300 Kr.

Jeg siger paa Skolens Vegne hjertelig Tak for Hjælp og Støtte, og sidst — men ikke mindst — vil jeg takke en unavngiven for en Gave paa 540 Kr. til Skolebiblioteket!

Der er i Aarets Løb anskaffet en Del nyt Materiel, og i Sommerferien blev der indstalleret Vandklosetter til Brug for Pigerne samt et Baderum ved Siden af Gymnastiksalen; dette sidste vil dog først blive monteret i det kommende Aar.

Inden jeg slutter denne Beretning vil jeg gerne udtale en hjertelig Tak til alle, der har virket ved

Skolen og takke for godt og trofast Arbejde i Skolens Tjeneste. Og Tak til Forældrene for den Tillid de viser vor Skole. Det er mit Haab, at den Velvillie og Forstaaelse, der hidtil har mødt Skærbæk Realskole, maa vokse og styrkes i de kommende Aar! —

Skolebestyrer Jørgensen fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 41 789,08 Kr. og udviste et Overskud paa 651,30 Kr.

Regnskabet godkendtes, hvorefter der var Valg af Bestyrelsesmedlemmer og Revisorer. Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Fru Pastor Jørgensen, Skærbæk, og Gaardejer Johannes Brink, Søndernæs, og som Revisor genvalgtes Mejeribestyrer Truels Sørensens, Skærbæk.

* * *

3. December havde Bredebrokredsen Møde her paa Skolen.

20. Januar inspiceredes Undervisningen i de sproglige Fag af Hr. Undervisningsinspektør Bjørneboe.

17. Februar inspiceredes Sløjdundervisningen af Hr. Overlærer Alkjær, Charlottenlund.

21. Februar havde vi Skolefest for Underklasserne. Den holdtes her paa Skolen. Drengene og Piger fra 4. U. spillede til megen Fornøjelse for Paarørende en lille Komædie: „Snehvide og Dværgene“. Derefter var der Kaffebord og saa Leg og Dans.

24. Februar havde Mellemskolen og Realklassen deres Skolefest. Den holdtes som sædvanlig paa Landbohjemmet, der — skønt Underklasserne nu ikke var med — var fyldt til Trængsel. Lærere og Elever spillede „Den Tredie“ og høstede stærkt Bifald for deres udmærkede Spil.

27. og 28. Februar var her Instruktionskursus i Gymnastik for Lærere og Lærerinder. Kursuset var ledet af Idrætsinspektør Braae Hansen, Haderslev, og

der undervistes af Kommunalærer Johansson, Frederiksberg, og Kommunalærerinde Frk. Inger Hansen, København.

4. Marts gæstede Bredebrokredsen os atter.

28. April havde Skolen sin aarlige Gymnastikopvisning.

5. Maj var Realklassen i Aabenraa. Turen blev foretaget i Rutebil, og ved Hjælp af et medbragt geologisk Kort blev Egnens Geologi forklaret. I Rødekro besaa vi Stenværket, og i Aabenraa var vi inde paa Højspændingsværket, Museet og Folkehjem.

Gymnastiksalen har i hele Vinterhalvaaret været meget benyttet, dels til Gymnastik for Karle og Piger og dels til Badminton.

Husholdningslærerinde Frk. Eggert har i Tiden fra 1. November til Marts holdt Husholdningsaftenskole for unge Piger.

Skolebogsamlingen

har i Aar modtaget en Gave paa 74 Børnebøger fra Niels Jacob og Johannes Fejlberg Jørgensen. Vi bringer de to Givere Skolens bedste Tak for den smukke og meget kærkomne Gave!

Skolesparekassen

har som sædvanlig haft god Tilslutning. 86,9% af Børnene er Sparere og har i Aarets Løb opsparet 1461,41 Kr., medens der ved Børnenes Udskrivning af Skolen er udbetalt 1262,31 Kr. For Tiden indestaar i Skolesparekassen 5775,53 Kr.

Brugte Skolebøger og Bøger til Skolebiblioteket modtages altid med Tak.

Skolebetalingen er:

1. Underklasse	maanedlig	7 Kr.
2. —	—	8 „
3. —	—	9 „
4. —	—	10 „
1. Mellemkoleklasse	—	16 „
2. —	—	16 „
3. —	—	16 „
4. —	—	16 „
Realklassen	—	16 „

Søges Skolen af to Børn fra samme Hjem, gives der 6 Kr. Moderation for det andet Barn; er der flere Børn, opnaas Lempelser i Skolebetalingen ved, at man søger Friplads. Elever, der indstilles til Eksamen, betaler 12 Kr. til Mellemkoleeksamen og 20 Kr. til Realeksamen.

I Brændselsspenge betales 5 Kr. om Aaret. Er der flere Søskende, betales kun for to.

I de Klasser, i hvilke der undervises i Sløjd, betaler Drengene 2 Kr. om Aaret for Materiale.

Udmeldelser af Skolen maa ske med fuld Maanedes Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den følgende. Til 1. Juli modtages ingen Udmeldelser. Skulde Skolen under en indtrædende Epidemi blive beordret lukket, maa Skolepenge ogsaa betales for dette Tidsrum. — Indmeldes en Elev i Midten af Maaneden, betales Skolepenge for hele Maaneden.

Ansøgning om Friplads indsendes til Skolens Bestyrelse inden 5. Juni. Ansøgningskemaer faas paa Skolen.

Skolens Elever.

REALKLASSEN.

1. Yrsa Bay (Apotheker B., Skærbæk).
2. Hanni Bennedsen (Centralb. B., Roager).
3. Gerda Bogh (afd. Lærer B., Døstrup).
4. Lorentz Brockdorff (Vognm. B., Skærbæk).
5. Knud Aage Hansen (Husmand H., Ø. Aabølling).
6. Ole Kærn (Amtsvejinsp. K., Ribe).
7. Anders Chr. St. Larsen (Lærer L., Havervad).
8. Hansine Richter (Vejm. R., Skærbæk).
9. Astrid Sørensen (Landmand S., Skærbæk).
10. Fritz Thomsen (Bagermester Th., Skærbæk).

4. MELLEMSKOLEKLASSE.

1. Jens Chr. Andersen (Portør A., Skærbæk).
2. Inger Andresen (Lærer A., Harres).
3. Christian Beier (Gaardejer B., Roager).
4. Gerda Hansen (Vejformand H., Skærbæk).
5. Hans Høy Hansen (afd. Lærer H., Roager).
6. Peter L. Hansen (afd. Bagerm. H., Skærbæk).
7. Christian Helms (Pastor H. Mjolden).
8. Knud Hersbøll (Stationsf. H., Bredebro).
9. Elisabeth Jørgensen (Skolebestyrer J., Skærbæk).
10. Else Knudsen (Førstelærer K., Spandet).
11. Karin Kruse (Landbrugsk. K., Bredebro).
12. Anna Mathiesen (Gaardejer M., Randerup).
13. Laura Nicolajsen (Husmand N., Lustrup).
14. Christian Nielsen (Handelsm. N., Dregsted).
15. Hans Carl Nielsen (Overdyrlæge N., Ribe).
16. Ingvert Rossen (Maskinfører R., Vollum).
17. Ella Schmidt (Smedemester S., Vinum).
18. Vagn Schmidt (Vognmand S., Skærbæk).

3. MELLEMSKOLEKLASSE.

1. Signe Andersen (Gaardejer A., Virkelyst).
2. Holger Bogh (afd. Lærer B., Døstrup).
3. Herluf Boldt (Gaardejer B., Havedg., Rejsby).
4. Lauritz Brockdorff (Vognmand B., Skærbæk).
5. Hans J. Brodersen (Dyrlæge B., Skærbæk).
6. Georg Füchsel (Bager F., Skærbæk).
7. Grethe Holdt (Pastor H., Brede).
8. Signe Holdt (Pastor H., Brede).
9. Anna Jensen (Gaardejer St. J., Rejsby).

10. Gerda Aagaard Jensen (Førstelærer J., Seem).
11. Elisa Jessen (Gaardejer J., Birkelev).
12. Adser Karstens (Gaardejer K., Gaansager).
13. Carlo Studsgaard Larsen (Lærer St. L., Havervad).
14. Tove Lodbjerg (Førstelærer L., Brøns).
15. Kristian Nielsen (Lærer N., Birkelev).
16. Svend Oksen (Direktør O., Skærbæk).
17. Andreas Prinds (Slagterm. P., Brøns).
18. Ejnar Pedersen (Mejeribestyrer P., Skærbæk).
19. Inger Pedersen (Mejeribestyrer P., Skærbæk).
20. Ella Poulsen (Snedker P., Brøns).
21. Svend Paulsen (Gaardejer P., Skærbæk).
22. Krista Rasmussen (Mejeribestyrer R., Døstrup).
23. Bothilde Skøtt (Vognmand S., Brøns).
24. Jørgen O. Schmidt (Husm. S., Ullerup).
25. Kristine Schmidt (afd. Gaardejer S., Roager).
26. Olga Simonsen (Pastor S., Ballum).
27. Kathrine Svendsen (Gaardejer Th. S., Hjemsted).

2. MELLEMSKOLEKLASSE.

1. Anelise Andersen (Installatør A., Skærbæk).
2. Gerda Andersen (Baneformand A., Hviding).
3. Heinrich Biermann (Bødker B., Skærbæk).
4. Astrid Christensen (Gaardejer C., Gasse).
5. Peter Fromsejer (Skovrider F., Gesing).
6. Jean Frederiksen (Konstruktør F., Ribe).
7. Anders Hansen (Møllejejer H., Døstrup).
8. Bothilde Hansen (Gaardejer H., Ballum).
9. Gunnar Bl.-Hansen (Agent Bl.-H., Skærbæk).
10. Per Hansen (Førstelærer H., Ballum).
11. Karl R. Hacke (Forstander H., Stensbæk).
12. Beate Jensen (Smed J., Drengsted).
13. Kirsten R. Jørgensen (Skolebestyrer J., Skærbæk).
14. Knud Karkov (Bagermester K., Ribe).
15. Ejnar Kiillerich (Pastor K., Skærbæk).
16. Inger Kjærgaard (Murer K., Skærbæk).
17. Marinus St. Larsen (Lærer St. L., Havervad).
18. Edith Lassen (Uddeler L., Mjolden).
19. Jørgen Madsen (Købmand M., Harres).
20. Viggo Martinsen (Møllejejer M., Skærbæk).
21. Laurits Petersen (Lærer P., Roager Kirkeby).
22. Astrid Rasmussen (Rutebilejer R., Skærbæk).
23. Kaj Ravn (Bagermester R., Skærbæk).
24. Kristine Riber (Gaardejer R., Skærbæk).
25. Anton Rosenbom (Murer R., Skærbæk).

26. Olga Schmidt (Sadelmager S., Døstrup).
27. Helga Skovsen, Politibetjent S., Skærbæk).
28. Albert Stenger (Skrædder S., Skærbæk).
29. Jørgen Søndergaard (Husmand S., Skærbæk).
30. Knud Sørensen (Postbud S., Brøns).
31. Erling W. Thomsen (Pantefoged T., Ballum).

1. MELLEMSKOLEKLASSE.

1. Adolf Andersen (Gæstg. A., Brøns).
2. Bent Andersen (Lærer A., Drengsted).
3. Harald Andersen (Købmand A., Hviding).
4. Johannes Andersen (Lærer A., Drengsted).
5. Niels Jacob Andersen (Portør A., Skærbæk).
6. Ruth Biermann (Bødker B., Skærbæk).
7. Ejnar Bogh (afd. Førstelærer B., Døstrup).
8. Marius H. Carl (Købmand Carl, Rømø).
9. Ingeborg Christiansen (Gæstgiver C., Frifelt).
10. Frieda Haase (Husmand H., Mjolden).
11. Jes Hansen (Møllejejer H., Døstrup).
12. Nis E. Hansen (afd. Bagerm. H., Skærbæk).
13. Tage Hansen (Hotelejer H., Skærbæk).
14. Henning Jensen (Bygmester J., Skærbæk).
15. Peter Jensen Kirketjener J., Bredebro).
16. Niels K. Jessen (Førstelærer J., Rømø).
17. Niels Lund (Bagermester L., Frifelt).
18. Grethe Malling (Pastor M., Brøns).
19. Carl Nielsen (Telefonmontør N., Skærbæk).
20. Hans Prinds (Slagtermester P., Brøns).
21. Kaj Richter (Vejmand R., Skærbæk).
22. Grethe Schmidt (Slagterm. S., Skærbæk).
23. Sofie Schmidt (afd. Gaardejer S., Roager).
24. Else Schou (Malermester S., Skærbæk).
25. Ejnar Silberbauer (Driftsl. S., Ribe).
26. Johan Stamp (Gaardejer S., Ullerup).
27. Carl Stenger (Husm. S., Ullerup).
28. Maria W. Thomsen (Pantef. T., Ballum).
29. Ellen Wiborg (Kroejer W., Roager).

4. UNDERKLASSE.

1. Ruth Andersen (Lærer A., Drengsted).
2. Anna Marg. Andresen (Bagermester A., Skærbæk).
3. Birthe Beck (Læge B., Skærbæk).
4. Hans F. Bertelsen (Repræsentant B., Skærbæk).
5. Kristian Boldt (Sparekasseb. Svendsen, Skærbæk).
6. Niels Fabricius (Arbejdsmand F., Skærbæk).

7. Leo J. Gerts (Vognm. G., Ballum).
8. Ane Kirsten Hacke (Forstander H., Stensbæk).
9. Katarina Jensen (Enkefru J., Skærbæk).
10. Johanne K. Jensen (Slagteriær. J., Skærbæk).
11. Knud H. Jensen (Gaardejer J., Ballum).
12. Otto Kiilerich (Pastor K., Skærbæk).
13. Hans N. Lausten (Mejeribest. L., Ballum).
14. Helen Lorensen (Købmand L., Skærbæk).
15. Anders Møller (Gaardejer M., Kærgaard).
16. Marie Nielsen (Sadelmagerm. N., Skærbæk).
17. Anton Petersen (Tømmerh. P., Skærbæk).
18. Lillian Petersen (Købmand P., Skærbæk).
19. Edith Schmidt (afd. Mekaniker S., Skærbæk).
20. Anders Stamp (Gaardejer S., Ullerup).
21. Petrea Stenger (Husm. S., Ullerup).
22. Svend Wiborg (Kroejer W., Roager).

3. UNDERKLASSE.

1. Hanne Grete Beier (Fru B., Skærbæk).
2. Karen Bollerslev (afd. Slagtemester B., Skærbæk).
3. Christian Christensen (Murerm. C., Skærbæk).
4. Jørgen A. Hansen (Gaardejer H., Vinum).
5. Herdis Petersen (Mejeribestyrelse P., Skærbæk).
6. Karl C. Rosenbom (Murer R., Skærbæk).
7. Gerda Svendsen (Gaardejer S., Hjemsted).
8. Frode Schmidt (Vognmand S., Skærbæk).
9. Ole Westergaard (Fru W., Skærbæk).

2. UNDERKLASSE.

1. Peter Tønder Beier (Gaardejer B., Roager).
2. Johanne M. Bertelsen (Repræsentant B., Skærbæk).
3. Johannes Brink (Gaardejer B., Søndernæs).
4. Hans Lorenzen (Snedker L., Skærbæk).
5. Kirsten Malling (Pastor M., Brøns).
6. Svend Aage Petersen (Mejeribestyrelse P., Skærbæk).
7. Helge Schmidt (Husmand S., Ullerup).

1. UNDERKLASSE.

1. Hans Antonius (Gaardejer A., Ø. Aabølling).
2. Niels Beck (Læge B., Skærbæk).
3. Christian Christensen (Blikkensl. C., Skærbæk).
4. Inger Clausen (Mekaniker C., Skærbæk).
5. Annelise Jensen (Enkefru J., Skærbæk).
6. Niels Skodborg (Arkitekt S., Skærbæk).
7. Jesper Sørensen (Gaardejer S., Roager).

REAL- OG MELLEMSKOLEEKSAMEN 1939.

Realeksamen.

Skriftlig Prøve: 8.—11. Maj.

Mundtlig Prøve:

Fredag, den 26. Maj, Kl. 8	:	Tysk.
Onsdag, „ 31. „ „	12 ¹ / ₂ :	Historie.
Lørdag, „ 3. Juni, „ 13	:	Matematik.
Tirsdag, „ 6. „ „ 14	:	Fransk.
Fredag, „ 9. „ „ 10 ¹ / ₂ :		Fysik.
Mandag, „ 12. „ „ 9 ¹ / ₂ :		Geografi.
Torsdag, „ 15. „ „ 9 ¹ / ₂ :		Engelsk.
„ „ 15. „ „ 14	:	Geometri.
Mandag, „ 19. „ „ 13	:	Dansk.
Onsdag, „ 21. „ „ 9 ¹ / ₂ :		Naturhistorie.

Mellemskoleeksamen.

Skriftlig Prøve 8.—11. Maj.

Mundtlig Prøve:

Onsdag, den 31. Maj, Kl. 13	:	Regn.-Matm.
Lørdag, „ 3. Juni, „ 9 ¹ / ₂ :		Geografi.
Tirsdag, „ 6. „ „ 8	:	Dansk.
Fredag, „ 9. „ „ 13	:	Tysk.
Tirsdag, „ 13. „ „ 9 ¹ / ₂ :		Engelsk.
Torsdag, „ 15. „ „ 9 ¹ / ₂ :		Fysik.
Mandag, „ 19. „ „ 12 ¹ / ₂ :		Historie.

Aarsprøven 1939.

Skriftlig Prøve: 13., 14., 16. og 17. Juni.

Mundtlig Prøve:

Tirsdag, den 20. Juni.

- Kl. 8: Fysik 3. M. Regning 2. M., Engelsk 1. M.
Kl. 13: Dansk 3. M., Dansk 2. M., Religion 1. M.,
Regning 3.—4. U.

Onsdag, den 21. Juni.

- Kl. 8: Dansk 4. U., Dansk 1.—2. U.
Kl. 13: Geografi 3. M., Fysik 2. M., Dansk 1. M., Hi-
storie 4. U., Dansk 3. U.

Torsdag, den 22. Juni.

- Kl. 8: Tysk 3. M., Geografi 2. M., Historie 1. M.
Kl. 13: Geografi 3.—4. U., Regning 1.—2. U.

Fredag, den 23. Juni.

- Kl. 8: Naturhistorie 3. M., Engelsk 2. M., Geografi
1. M., Religion 3.—4. U., Religion 1.—2. U.

Lørdag, den 24. Juni.

- Kl. 15: Sangprøve.

Efter Sangprøven er der afsluttende Møde, ved
hvilket Eksamensresultaterne meddeles.

Til at overvære Eksamen indbydes Elevernes For-
ældre samt enhver anden, der interesserer sig for
Skolen.

Det ny Skoleaar begynder den 10. August.

R. Jørgensen.

II.

AARSSKRIFT

UDGIVET AF

SKÆRBÆK REALSKOLES
ELEVFORENING

10. AARGANG

FORENINGENS ÆRESMEDLEMMER:

Hr. Realskolebestyrer R. Jørgensen og Frue.

FORENINGENS BESTYRELSE:

Niels C. Tranberg Beier, Højspændingsværket, Aaben-
raa, Formand.

Anna Beck, Kontorist ved E. A. S. V., Skærbæk, Næst-
formand og Sekretær.

Vilh. Schmidt, Brugsforeningsuddeler, Gasse, Kasserer.

Helga Rübner - Petersen, Lærerinde ved Realskolen,
Skærbæk.

Fritz Thomsen, Repræsentant for Realklassen.

Aarsberetningen.

Desværre maa vi i Aar igen melde om et Dødsfald, idet Chr. Freiberg døde ret pludselig den 26. Februar d. A., efter at have været syg af Influenza, hvor der stødte Gigtfeber til. Med dyb Vemod modtog vi — hans Kammerater fra Skoletiden, denne Meddelse, og vi vil i oprigtig Medfølelse med hans Enke altid mindes ham som den gode, altid hjælpsomme og smilende Kammerat, han var. Elevforeningen skylder for en stor Del ham sin Tilblivelse, idet Chr. Freiberg er dens egentlige Stifter, endvidere har han i 2 Perioder været dens Formand. Ære være hans Minde!

Vor aarlige Sammenkomst fandt ogsaa i Aar Sted paa „Landbohjemmet“, nemlig den 26. Dec. 1938. Dog var Tilslutningen meget ringe, og for en Gangs Skyld var Damerne i Mindretal. Efter Salmen „Julen har bragt velsignet Bud“ læste John Johnsen nogle Smaastykker i jydsk Mundart af Forfatteren Anton Bernsen.

Formanden bød nu velkommen, og ogsaa i Aar havde vi den Glæde at have Hr. og Fru Jørgensen iblandt os. Han mindedes de 2 afdøde Medlemmer, Anna Østergaard, Vollum, og Henny Nørby, Skærbæk, der begge i Aarets Løb var afgaaet ved Døden, — og bad Forsamlingen være stille et Øjeblik til deres Minde.

Efter Kaffebordet fulgte Generalforsamlingen, og Traditionen tro overtog Hans R. Leth Hansen det vanskelige Hverv som Dirigent. Da der ikke var „alvorlige“ Sager paa Dagsordenen, førte Generalforsamlingen hurtigt og smertefrit. Formandens Beretning var ganske kort, hvorefter Regnskabet blev læst op af Næstformanden, da Kassereren var lovlig forhindret

grundet paa, at han samme Dag holdt Bryllup. Regnskabet udviste en Beholdning af 134,60 Kr., men da det ikke var revideret, formentlig som Følge af Revisorerne overvældende Travlhed andet Steds, kunde det naturligvis kun godkendes med Forbehold, og det overlodes Bestyrelsen at konstatere Beholdningens Rigtighed.

Ved Valg af Formand og Bestyrelse iflg. Lovene, blev Formanden, Næstformanden og Repræsentanten for Lærerne, Frk. Rübner-Petersen, genvalgte. Frk. Rübner er jo som bekendt rejst til Argentina, men eftersom hun vender tilbage til det nye Skoleaars Begyndelse, enedes Bestyrelsen om at bede hende fortsætte som Bestyrelsesmedlem alligevel, især da vi slet ikke kan undvære hendes virksomme og praktiske Haand. Nyvalgte blev Blume Schmidt, Gasse Brugsforening, til Kasserer, Hans L. Obling, Barsbøl, og Else Svendsen, Hjemsted, til Revisorer samt Fritz Thomsen, Skærbæk, som Realklassens Repræsentant.

Under „Eventuelt“ henstillede John Johnsen til Medlemmerne at møde præcis, idet der ingen Mening var i, at Bestyrelsen skulde møde Kl. 20, naar Medlemmerne først kom ved 21 Tiden.

Hermed var Dagsordenen udtømt, og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen.

Lorenz Thomsen, Høm, læste paa humørfyldt Maade, som er ham egen, nogle muntre smaa Fortællinger, ligeledes af Anton Bernsen, og begge Op-læserne lønnedes med kraftigt Bifald.

Der dansedes derefter til Tonerne af Hechts berømte 2 Mands Orkester, og Klokkerne sluttede Festen, der den ringe Tilslutning til Trods, alligevel var helt igennem vellykket.

Det er fremdeles skralt med Stof til Skriftet, hvorfor vi indtrængende beder Medlemmerne „klemme Forstands-Kassen“ yderligere og fremkomme med Bi-

drag i højere Grad end hidtil, samtidig med, at vi bringer vor Tak til de Medlemmer, der har indsendt Stof, og til John Johnsen for det betydelige Arbejde, han har med at faa Samling paa det.

Til Slut en Hilsen til alle Medlemmer, hvor de end befinder sig, med Ønsket om alt godt for hver især i det kommende Aar.

P. B. V.:

Niels C. Tranberg Beier.

Aabenraa, i Maj 1939.

Chr. Freiberg.

26. 10. 1907 — 25. 2. 1939.

Fungest rammer os et Dødsbudskab, naar vi ved, at Savnet vil være baade stort og varigt; men vi vil huske, at Sorgens Tynge og Savnets Dybde er Udtryk for velsignet, daadrig Gerning.

Her havde et Liv i Virketrang, Hjælpsomhed og Hjertensgodhed slaaet saa dybe Rødder; her var Væksten saa sund og frodig. Dog gennem det Mør-

ke, der sænker sig over Menneskesind, hvor stærke, livsfrødige Skud maa segne i deres bedste Kraft, bryder just Lyset frem fra Opstandelsessaabet. Det kommer til den, hvem Sorgen blev for tung at bære, som Sjælens umistelige Skat, en inderlig Forvisning om, at Livet er stærkere end Døden.

Chr. Freiberg, som ved sin store Pligttroskab, sin levende Interesse og sit lyse Sind altid var med til at præge sin Barndomsskole paa god Maade, viste sig ogsaa straks efter endt Realeksamen som den, der forstaar at faa Tag i Tilværelsen, selv om den ikke straks tilsmiler én. I Efteraaret 1924 deltog han som Assistent hos Inspektør ved Nationalmuseet Th. Thomsen i de Udgravninger, som fandt Sted i Astrup. Sikkert har han fra denne højt kultiverede, elskelige Forsker modtaget Indtryk, som bidrog til at udbygge den smukke Indstilling overfor Livet, som Freibergs mangesidede Arbejde bærer Vidne om. Efter i 2 1/2 Aar — fra Nytaar 1925 — at have været ansat paa E. A. S. V.'s Kontor i Skærbæk, fik han Plads paa Amtshuset i Tønder, hvor han udfyldte den dobbelte Stilling som Amtsbogholder og som Sekretær for Amtsskolekonsulenten, der snart blev opmærksom paa hans sjældne Evner og Arbejdskraft og opfordrede ham til at læse videre til dansk juridisk Eksamen. I December 1930 fik han derfor Ansættelse paa Sønderjydske Fonds Kontor i København, hvor han ved sin seje Energi gennemførte samtidig at passe sin Kontorstilling og forberede sig til Eksamen, som han afsluttede 16. Maj 1934. Umiddelbart efter blev han konstitueret som Amtsfuldmægtig i Tønder og erhvervede sig her en betydelig Indsigt i kommunale Anliggender, men allerede i December samme Aar overtog han Stillingen som Kommunesekretær i Faaborg. Her fik han for Alvor Brug for alle sine rige Evner, sin Grundighed, sin Ordenssans, sit klare Overblik. En af hans nær-

meste Medarbejdere, Borgmester Engelund, skildrer ham som Idealet af en Tjenestemand, baade ved sine personlige Egenskaber og ved sin Dygtighed inden for et Arbejdsfelt, der strakte sig over alle Omraader af den kommunale Administration.

Det var i en vanskelig Tid, Freiberg begyndte sit omfattende Virke: en Mængde nye Love saa netop i denne Periode Lyset, og mangen Gang gjaldt det hurtigt og klar Fortolkning af vanskelige Bestemmelser. Ved sin Indsigt blev han en udmærket Raadgiver for Byraadet i dets Arbejde — man vidste, at enhver Sag hos ham var i de bedste Hænder— og de mange Mennesker, der henvendte sig til ham om Vejledning i sociale Spørgsmaal, gik aldrig forgæves. Enhver mødte en Hjælpsomhed, der altid havde Tid, en Redebonhed, der aldrig gav halv Besked, men belyste Sagen til Bunds. Ikke sært, at han fik Venner indenfor alle Kredse i Faaborg.

Kun godt 4 Aar fik Freiberg Lov til at virke i den By, hvor han var blevet saa afholdt, og hvor han ogsaa havde stiftet Hjem, et lykkeligt Hjem, det faste Hvilepunkt i hans travle Arbejdsdag.

Ved Bisættelsen den 1. Marts paa Svendborg Krematorium udtalte Faaborgs Borgmester: Freibergs Arbejde i dette korte Aaremaal var en Bedrift, som kun den kan yde, der forener sjæleligt rige Evner og stor Viljestyrke.

Den 6. Marts blev Freibergs Urne gravsat paa Skærbæk Kirkegaard, hvorefter der blev holdt en kort Andagt i Kirken.

Det var under sit første Ophold i Tønder, at Chr. Freiberg, der omfattede Skærbæk Realskole med stor Hengivenhed, fik den Tanke, at der burde oprettes en Forening af gamle Elever, og det lykkedes ham ogsaa at føre Tanken til Sejr. Det var ham en stor

Glæde, da det forberedende Møde kom i Stand paa Melby Kro Afstemningsdagen, den 10. Februar 1929, og da vi 2. September samme Aar, paa Skolens 10 Aars Fødselsdag, kunde afholde stiftende Generalforsamling. En særlig Interesse viede han Foreningens Love og var allerede paa dette Tidspunkt — 21 Aar gammel — saa dygtig Jurist, at han kunde forme vore Love saadan, at der i Aarenes Løb ikke er foretaget nogen Ændring af Betydning. Denne Interesse, som han bevarede, fandt maaske sit smukkeste Udtryk i det Forslag, som han selv stillede, til en Paragraf om livsvarige Medlemmer; mere rammende kunde han ikke have betegnet sin egen dybtgaaende, livslange Indstilling overfor selve Grundlaget for vor Elevforening.

Chr. Freiberg var ikke blot Elevforeningens egentlige Stifter, men var ogsaa et overordentligt virksomt Medlem af dens Bestyrelse, først som Næstformand og Sekretær, senere — efter Niels Lauridsens Død — en Tid som Formand. Jeg tror, det var ham en Sorg, at hans meget krævende Gerning i Faaborg gjorde det saa vanskeligt for ham fuldt ud at gennemføre de Planer, han havde med Elevforeningen; hans Breve om Arbejdet indenfor Bestyrelsen lyser altid af den samme hjertelige Interesse og den maalbevidste Energi, som Foreningen i væsentlig Grad skylder sin gode og lykkelige Start.

Vi vil indenfor Elevforeningen med dyb Taknemmelighed bevare Mindet om dens Stifter; vi, der paa forskellig Maade traadte ham personlig nær, vil tænke tilbage paa de gode Stunder, vi delte med ham, og vi vil i oprigtig Deltagelse sende vor Hilsen og Tak til hans unge Hustru og til det Hjem, der fostrede ham. —

Velsignet være hans Minde!

E. G.

Skærbæk—Argentina.

Fra 1. Oktober havde jeg Vikar paa Skolen, fordi jeg skulde paa en lang Tur til min Familie i Argentina. Omkring Nytaar fik jeg Turistvisum, og den 9. Januar tog jeg fra Skærbæk i Sne og Kulde for at komme med „Cap Arkona“ fra Hamborg. Jeg følte mig uendelig lille, da jeg saa dette Kæmpeskib ligge ved Überseebrügge, og værre blev det, da jeg stod paa dets høje Dæk, hvorfra al Samtale med paarørende i Land var umulig. Dog opfattede jeg min Broders: „Paa Gensyn!“

„Cap Arkona“ er nu Turistdamper, den største paa Ruten: Hamborg—Argentina. Den er 206 m lang, 26 m bred, og ligger 25 m over Vandet. Den tog før 1300 Passagerer, nu kun 1000 Turister.

Jeg delte Kahyt med en Dame fra Brasilien, født i Tyskland og gift med en Italiener. Hun talte Tysk og Portugisisk. Jeg foretrak af gode Grunde Tysk, og det gik udmærket.

De første 6 Dage var jeg søsyg, og jeg tænkte med Gru paa, om det skulde blive ved i de 17 Dage, Rejsen varede. Men heldigvis, den 7. Dag var jeg allright og kunde begynde at nyde Turen.

I Boulogne skulde vi have Passagerer med; vi laa for Anker et Stykke ude og saa den lille Lodsbaad komme med dem. En Rebstige blev firet ned, og ad den entrede de Baaden; det saa morsomt ud. Her maatte vi stille Urene en Time tilbage. Næste Dags Aften laa vi uden for Southampton, og Passagererne blev taget op paa samme Maade. En mægtig stor Amerika-baad passerede os; den tog sig flot ud, idet den var illumineret, og dens tre store Skorstene lyste i Mør-

ket. Desuden saas fra Englands Kyst ni flotte Lyskaster, hvis Straaler krydsede hinanden paa Himlen; man mente, de søgte efter en Flyvemaskine. Her kom en Spanierinde om Bord. Hun blev anbragt ved vor Bord, og da Overkelneren præsenterede, sagde han, idet han viste paa mig: „Sie sind auch eine Spanierin“. Jeg protesterede jo, mens han leende gik sin Vej.

Efter 4 Dages Sejlads ankom vi i Mulm og Mørke til Lissabon, som ligger temmelig højt. Indsejlingen mindede om Turen gennem Øresund med Lys til begge Sider. Vi kunde nu allerede mærke det milde Vejr og saa smukke Palmer, der viftede for Vinden. Vi blev om Bord; men pludselig saa vi mange, mærkelige fremmede, der stedkendte løb op ad Trapperne. Et Øjeblik efter var en Del af Dækket en hel Udstillingsbod. Det var portugisiske Folkedragter, Kaffeduge, Servietter, Tasker og Smykker i stor Stil, og der blev ogsaa god Handel med Turisterne. — Her stillede vi igen Uret en Time tilbage.

Den 15. Januar naaede vi Madeira. Det er en ren Eventyrø. Hvor var der smukt, og Vejret saa dejligt, at vi fik vort letteste Sommertøj frem. Underligt at tænke sig, at den 8. Januar var der hjemme en saadan Snestorm, at jeg var bange for ikke at komme til Hamborg i rette Tid, og nu havde vi 24° Celsius paa Atlanten. Vi havde kun 3 Timers Ophold her. Men Tiden blev godt udnyttet, saa det blev en stor Oplevelse. Ogsaa her laa „Cap Arkona“ uden for Havnen, og straks blev den omringet af Baade bemanded med Dreng og unge Mænd. De raabte i Munden paa hinanden og bad om Penge, og naar en Mønt blev kastet ned, vips, en Dreng paa Hovedet i Vandet efter den, og de havde en imponerende Færdighed i at finde den. Vi, der havde meldt os til en Tur i Land, steg saa ned i en Motorbaad, der førte os ind til Øen. Her blev

vi straks omringet af Sælgere i Massevis. Kvinder bar paa Hovedet store Kurve med Blomster eller friske Grøntsager. Det saa smukt og ejendommeligt ud. Vi skulde til „Bel-monte“, der ligger 1000 m over Havet. Køretøjer, smaa, jernbeslaaede Kurveslæder trukket af Okser, stod parat. Vi var 4 i hver Slæde, og Turen gik først gennem smalle Gader, brolagt med Rullesten, hen til Tandhjulsbanen, der førte stejlt op ad Bjerget. Langs Banen løb sorthaarede, mørkøjede Dreng og kastede Blomster op til os, idet de bedende strakte Hænderne ud efter Penge. Hvor var de magre og pjaltede! Paa Vejen op havde vi en storslaet Udsigt ned over Byen og det dejlige Hav med „Cap Arkona“ liggende langt borte som en lille hvid Baad. Paa Øen voksede Agaver i alle Størrelser, Palmer, Sukkerrør og Banantræer med mægtige Bananklaser. Da vi kom helt op og ret skulde nyde Udsigten, lagde en Sky sig for vore Fødder, og alt blev indhyllet i Taage, saa vi begyndte straks den meget mærkelige Nedtur. Vi rutchede ned i smaa 2 Personers Slæder, styret og bremsed af unge Mænd. Farten blev under tiden saa stor, at Træet lugtede brændt. Vore to unge Mænd, som løb bagved og holdt igen i et Reb, standsede Slæden, hvis Farten blev for voldsom, ved at trække den paa tværs af Banen, der var bølgeformet og belagt med smaa Rullesten. At det hele foregik under Skrigen og Raaben, siger sig selv. Da vi lykkelig og vel var kommen ned, blev vi igen omringet af meget paatrængende Sælgere. Byen havde dog ogsaa store, flotte Butikker, men dem havde vi ikke Tid til at besøge.

Vi kom om Bord igen, Signalet lød, og atter gik det ud over det store Hav. Temperaturen steg fra Dag til Dag. Det vidunderligste Sommervejrlid i Januar, og man tog allerede disse Naturens Herligheder som en Selvfølge!

Rio de Janeiro skulde blive den næste Anløbsplads, og vi skulde i 8 Dage ikke se Land, ikke andet end Vand og blaa Himmel. Hver Dag havde sin lille Oplevelse. En Dag skulde vi stille til Baadmanøvre. Naar Klokken kimedede, skulde hver af os være ved sit bestemte Nummer af Redningsbaadene, saa vi vidste, hvor vi hørte til i Tilfælde af Ulykke, og hver skulde være forsynet med Redningsbælte. En anden Dag blev vi indbudt til at se de Dele af Skibet, hvortil vi ellers ikke havde Adgang. Jeg imponeredes mest af de store og moderne indrettede Køkkener og Bagerier, samt de mægtige Kølehaller, hvor der hang Kreaturer i lange Rækker. Desuden var der forskellig Slags Sport; Tennis paa øverste Dæk; men for mig var dog den dejlige Svømmehal det herligste. Den laa dybt nede i Skibets Indre, og dens friske, salte Havvand kunde være op til 27° C.

En Dag lød det: Land forude! Alle Mand kom paa Benene. Det var de capverdiske Øer. Vi sejlede ind imellem dem. Det var imponerende, men uhyggeligt at se disse vældige Klippemasser hæve sig op af Havet. Paa en af de højeste var der et Fyrtaarn.

Vi nærmede os nu Ækvator. Det var meget varmt, men helt mørkt allerede ved 7 Tiden. Den 19. Januar passerede vi „Linien“, og i den Anledning skulde vi „døbes“. Vi samledes alle paa Tennisdækket, hvor der var anbragt et stort Bassin med Vand. Med stort Orkester i Spidsen ankom Havets Gud, Neptun, med Følge. Der blev holdt en Tale, og Daaben begyndte. Først blev Navnet paa en lille 10 Aars Pige raabt op. Hun kom skraalende frem; hun var bange for Neptun og de andre udklædte. Neptun nævnte hendes nye Navn, og i det samme blev hun grebet af to „Negre“ og kastet baglæns ned i Vandet, — op igen og en Omgang til. Efterhaanden holdt hun op at græde, da hun opdagede, hvor alle lo. Den næste var en ung

Mand. Han blev indsæbet i hele Hovedet med en stiv Kost, og med en meterlang Barberkniv foretoges den nødvendige Afskrabning. Med en Saks af samme Format blev hans Haar klippet. Han havde fine lyse Benklæder paa, men det hjalp ikke, i Vandet maatte han. Saa blev der raabt: „Frau Rübner Petersen!“ Jeg maatte jo frem; men da jeg sagde, at jeg havde været i Vandet to Gange den Dag, slap jeg med lidt Vand paa Bryst og paa Ryg. Jeg fandt mine allerhøjeste Hyl frem til Morskab for alle Tilskuerne. Jeg fik Navnet: Seerose. Det var en morsom Oplevelse, der efterfulgtes af Festmiddag og Dans paa Dækket. — Det var meget mærkeligt med disse lune, men mørke Aftener.

Atter saas noget forude. Det var Fernando de Noronhagen Ø, hvor politiske Fanger fra Brasilien bliver anbragt. To Flyvemaskiner kredsede tæt over os. Det var Luftposten Tyskland—Rio og omvendt.

Efter 13 Dages Sejlads nærmede vi os Sydamerikas Fastland. Hvor var det spændende; vi syntes alle, at vi næsten havde naaet vort Maal, skønt vi endnu havde 4 Dage at sejle i. Hvilket pragtfuldt Syn, Rio de Janeiro frembød, liggende mellem mægtige Bjerge. Paa lang Afstand kunde vi se det ejendommelige Bjerg „Sukkertoppen“ ved Indsejlingen til Byen. Ved Landgangen maatte vi aflevere vore Pas for at faa Lov at komme i Land. Hvilket Mylder! Biler og Buser for af Sted med en saadan Fart, at man sad som med Livet i Hænderne; de fleste Steder var der ensrettet Kørsel; men om de havde Højre- eller Venstre-kørsel kunde vi ikke klare; for det gik imellem hinanden, som det bedst kunde. Vi kørte gennem dejlige Alléer af høje, slanke Palmer, og uden for Byen var Sukkerrør, Bambus og Banatræer; men trods al denne Herlighed vidnede Boligerne paa Landet om stor Fattigdom — en trist Modsætning til Byens Pragt.

Fra Naturens Side er Rio det skønneste og ejendommeligste Sted, man kan tænke sig. Paa en Klippetop tæt ved Byen er der udhugget en mægtig Kristusfigur i Granit 33 m høj. Om Aftenen bliver den oplyst af Projektører, saa den med de udbredte Arme ligner et Kors, der kan ses langt bort.

Efter Ophold i Santos kom vi endelig efter 17 Dages Rejse til Buenos Aires. Det var dejligt at faa fast Grund under Fødderne igen, og da jeg straks fik Øje paa min Broder inde paa Kajen, var al Spænding udløst. Vi maatte alle gennem Toldrevisionen, og det kan nok være, vore Kufferter blev gennemrodede.

I Buenos Aires, hvor vi blev et Par Dage, saa vi ogsaa meget skønt og imponerende. Saa gik Turen mod Syd — 10 Timers Jernbanerejse — og jeg kom til min Broders Hjem i Cascallares, hvorfra jeg sender mange Hilsner til eder alle!

Helga Rübner-Petersen.

Om Studier.

Kære Redaktør! Naar man har ønsket, at jeg skulde skrive noget i Retning af nedenstaaende, bør dertil bemærkes, at for at noget, man skriver om sig selv, kan have Interesse, maa man — forekommer det mig i alt Fald — enten være blevet gammel, saa man ser Tingene mere i Relief og i større Afklarethed, eller ogsaa have oplevet noget ganske særligt. Da ingen af Delene er Tilfældet med mig, er Sagen vanskelig; men hvis du siger: Jamen, alligevel bliver Resultatet følgende:

Jeg har haft det Held at kunne rejse en Del og har to Somre i længere Tid været i Tyskland paa et Rejselegat. Jeg skulde studere tysk Reformationshistorie

og var det meste af Tiden i en lille midt tysk Universitetsby, Marburg. Ikke fordi Byen jo har spillet en vis Rolle i den lutherske Reformations Historie, men fordi der dér var en Historiker, som jeg skulde kunne lære noget af.

Byen var ellers morsom nok med dens gamle historiske Minder, dens smukke Omegn og saa det Præg af udelukkende Studenterby, som en ganske lille By faar med et Antal af 4—5000 Studenter, altsaa omtrent som Københavns Studentertal. — Det var før Hitlertiden; saa blev Antallet skaaret kraftigt ned, og det maleriske burschenschaftsprægede Studenterliv, som vi saa i 1934, var borte Aaret efter.

Jeg boede begge Aar hos en Lærerfamilie, hvis Eksistens var baseret paa Udlejning af Værelser til studerende. Det var interessante, belæste Mennesker, dengang med hver sin politiske Overbevisning. Styrets Indgreb i Hjemliv og Børneopdragelse fik Husmoderen til at reagere kraftigt, saa vi overværede Meningsudvekslinger mellem Ægtefællerne, som gav interessante Indblik i Forholdene.

Selve Studieordningen paa Universitet gav ikke en Dansker noget at lære. Forklaringen er den, at de tyske Universiteters Undervisningsmetode allerede i Slutningen af forrige Aarhundrede blev omplantet til Københavns Universitets Undervisning i Historie af Professor Erslev. — Da jeg var der, foregik Studierne stadig paa nævnte Maade. Nu er det nok ogsaa lavet om. Allerede dengang sporedes begyndende Ændringer, navnlig i Opfattelsen af og Vurderingen af Universitetsstudiernes Betydning over for det praktiske politiske Livs Krav. — Det var nu heller ikke derfor, jeg kom, men for at sætte mig ind i Kildeudgaver og Behandlinger af Forholdet mellem den tyske Reformation og visse sociale Bevægelser, som sammenfattes under Betegnelsen Bondekrigene.

Foruden Universitetet fandtes der naturligvis et Bibliotek, knyttet til Universitetet og saa oppe paa Philipp af Hessens gamle Borg var Provinsen Hessens Landsarkiv.

Mit meste Arbejde laa paa Biblioteket, som var stort og righoldigt til mit specielle Brug. Jeg var taknemlig for det hjælpsomme Personale, især da jeg kom lige fra Berlins Universitetsbibliotek, som ganske vist er kæmpemæssigt, menhvor Behandlingen, som i hvert Fald jeg kom ud for fra Personalets Side, var meget slet. — Naa, det kan man nu ogsaa risikere paa et vist københavnsk Bibliotek! —

Da Opgaven var meget omfattende, var det mig en rent praktisk Hjælp, at det meste af det Materiale, jeg skulde bruge, var trykt og saaledes tilgængeligt paa Biblioteket. — Med Hensyn til Arkivarbejde oplevede jeg et interessant Eksempel paa den moderne Tekniks Anvendelse i tidsbesparende Øjemed. En anden ung Dansker kom til Marburg ogsaa paa historiske Studier, mens jeg var der. Hans Arbejde med de utrykte Dokumenter vilde i ældre Tider have krævet et langvarigt Ophold paa Stedet med intenst Arbejde. Nu blev han „færdig“ paa nogle faa Dage, idet han fotograferede, hvad han havde Brug for, pakkede Filmsrullerne i sin Kuffert og tog dem med til København, hvor de efter Fremkaldelsen kunde læses i forstørret Udgave, enten paa Papir eller gengivet i et Lysbilledapparat.

Jeg skulde som nævnt udrede Forbindelserne mellem Reformation og Bondekrige og søge at besvare Spørgsmaalet om Faktorernes Orden, som i dette Tilfælde ikke er ligegyldig, og deres Betydning. Hvad kom først? Var det den religiøse Bevægelse, der satte Bønderne i Uro ogsaa i social Henseende? Eller var det saaledes, at materiel Gæring og Utilfredshed var til Stede og fremkaldte den lutherske Bevægelse?

Kort sammenfattet kan det siges, at de dybere liggende Aarsager til Bondekrigene er materielle, men Anledningerne til dem er til Dels immaterielle d. v. s. Virkningen af Reformationens Tanker; disses Fremkomst var naturligvis afhængig af Bondebevægelserne. Om dette Resultat kan der nu ikke siges at være almindelig Enighed blandt de tyske Historikere; tværtimod er de stærkt uenige herom, som om saa mange andre Problemer.

Det er i det hele noget karakteristisk for tysk historisk Videnskab. Lige fra Bismarcktiden og til Dato har det været saadan, at Historikerne har været stærkt partiprægede eller har haft bestemte forudfattede Meninger om de Ting, som de skulde studere, og de Resultater, som de skulde naa, hvilket maa siges at være generende, saafremt Maalet er at komme til det sandest mulige Billede af Fortiden.

Anders Fejlberg Jørgensen.

Mellemskoleeksamen i Skærbæk 1922.

Fra en Ferietur til Norge.

F en dejlig varm Sommeraften ligger „Peder Wessel“, Bilfærgen til Norge, ved Kajen i Frederikshavn. Her mellem de mange Fiskekuttere har den nærmest Format af en stor Oceandamper, naa, den kan ogsaa rumme 70 Biler paa Vogndækket, saa af de smaa er „Peder Wessel“ ikke.

Efter et Par Dages Ophold i Frederikshavn hos gode Kammerater der gaar jeg om Bord i Peder Wessel paa min første Tur til Broderlandet Norge. Vi er et Rejseselskab, der af en norsk Broderorganisation er inviteret derop til et Søndagssamvær i Larvik; for mit Vedkommende gjaldt Besøget Resten af min Sommerferie; en Organisationskammerat havde inviteret

mig med hjem til Hvalfangerbyen Sandarfjord, — man kan jo være heldig.

Afgangen nærmer sig, endnu et Par Biler glider ind ad Gabet i Peder Wessel's Forstavn, et Par Vandrefugle slæber forpustede i sidste Øjeblik deres Cykler og øvrige Bagage om Bord med det veltilfredse Ansigtsudtryk: vi naaede det!

Medens Skibet langsomt svinger ud fra Kajen, staar vi oppe paa øverste Dæk og sender den sidste Hilsen ned paa Kajen til Kammerater og Bekendte, der maatte blive hjemme. Saa fordeler vi os, nogle bliver for at nyde Turen ud af Havnen, se Frederikshavn glide agterud, andre finder en hyggelig Krog inde i Salonerne, det er ved den Tid, man drikker Aftenkaffe, andre faar Lyst til at træde Dansen paa det store Mellemdæk. En herlig Aften. Havet er her for en Gangs Skyld omtrent helt roligt, det store Skib gaar fremad for fuld Fart, Aftenen er lummer selv herude paa Vandet; ovenover det hele staar Maanen stor og rund og smiler venligt ned til os, som den udtalte Ønsket om en god Tur. Vi er nu paa Højde med Skagen; vi ser Fyrtaarnet, det mondæne Hotel „Grenen“ bagved den oplyste By ligge badet i Maanskin, men Skibet haester fremefter mod Norges Klippekystr, saa snart er det sidste Glimt af Danmark forsvundet.

Efter en herlig Tur ind gennem den norske Skærgaard i straalende Solskin ligger „Peder Wessel“ nu ved Bryggen i Larvik. Norske Kammerater modtager os med 25 Mands Orkester, den norske og den danske Nationalhymne lyder stærkt og smukt i denne tidlige Morgenstund, en dejlig Dag tager sin Begyndelse.

Det er Mandag Formiddag; sammen med min norske Vært og andre Nordmænd staar jeg paa Bryggen i Larvik for at tage Afsked med Kammeraterne, der nu skal tilbage til Danmark efter et herligt Samvær med Nordmændene. Snart er de sidste Afskedshilsner

udvekslet, Skibet forsvundet ude mellem Skærene, dejlige og spændende Dage ligger foran mig. For fuld Fart haster Bilen gennem Fjeldlandskabet, ud og ind, op og ned med en Fart varierende mellem 50 og 80 km i Timen; det er mere roligt at køre paa de danske Landeveje. Men Hvalfangeren, som er hjemme paa Ferie 3 Maaneder om Sommeren, kender sin Vogn, han bestiller ikke andet end køre i Bil i Ferien, og han har Raad til det, han tjener mellem 6 og 9000 Kr. om Aaret og bruger ikke ret meget i de 9 Maaneder, han er ude paa Fangst nede i det sydlige Polarhav. —

Vi sidder ved Middagen og taler om alt det, jeg nu skal se af Norge; vi spiser Laks fanget for mindre end 2 Timer siden og tilberedt paa en saadan dejlig Maade, som vel kun en norsk Husmoder kan, jeg har aldrig smagt saa dejlig en Laks. Om Eftermiddagen kører vi ned til Skibsværftet, hvor de store flydende Hvaloliefabrikker ligger til Eftersyn og Reparation, store mægtige Skibe; det, vi besaa fra nederst til øverst, var paa 25 000 Tons; der laa ca. 500 000 Tons her i den smalle norske Fjord. Midt imellem disse store Kolosser laa som smaa Joller deres uundværlige Hjælpere, Hvalfangerskibene med Harpuncanonen i Forstavnen. En samlet Arbejdsstab paa godt 1000 Mand var her i Arbejde med at gøre Flaaden klar til næste Fangsttur. Naar disse mægtige Skibe sejler ud, er de lastet med Raolie, Brændselolie til Maskinerne; naar de er færdige med en Fangsttur, er Tankene fyldt med Hvalolie, hvis Pris er den femdobbelte. Man fortalte mig, at der om Bord fandtes 3 Sportsklubber, en for Officererne, en for Mandskabet paa Dækket og en for Mandskabet nede i Hvalkogeriet under Dækket; det samlede Mandskab var paa ca. 400 Mand; disse Sportsklubber afholdt de samme Arrangementer som Sportsklubber paa Land; et Net langs Rælingerne, og man spillede Fodbold paa Dækket, der hvor de i

Arbejdstiden sprætter Hvalerne op og parterer disse, forinden de i smaa Stykker gaar ned i Hvalkogeriet. Det var Aften, da vi kørte ud fra Værftet. Værftarbejderne var nu paa Vej hjem til Hjemmene, der laa spredt mellem Klipperne; norske Arbejdere klumper sig ikke sammen i store Kaserner som de danske, det konstaterede jeg bl. a. ogsaa i den store Industriby Skien, — nej de har selv deres lille Træhus, — næsten alle Huse er af Træ, ikke saa mærkeligt i et Land, der er fyldt med Naaleskove.

Næste Dag var vi paa Landet en Tur, besøgte en stor norsk Bondegaard langt oppe i Fjeldene. Gaardejeren var en god Ven af min Vært. Det var i Høstens Tid; paa en Gaard af det Format, vilde man i Danmark mindst have en Selvbinder, antagelig to, her havde man kun to saakaldte Aflæggere. Høsten foregik paa den Maade, vi kender fra Danmark i gamle Dage, alle Gaardens Folk bagefter de 2 Aflæggere for at binde Neg op, Kvinderne med brogede Tørklæder om Hovedet, Mændene i Skjortæærmer; hen paa Eftermiddagen kørte vi sammen med Gaardejeren ud paa Marken til dem med Mad og Drikke, for Mændenes Vedkommende en god Dram, der lavede svært op paa dem.

Om Aftenen sad vi ude paa den aabne Veranda, hvorfra der var den herligste Udsigt ned i Dalen, — en frodig Dal, helt nede snoede en klukkende Bæk afsted paa sin Vej mod Elven Laagen, op ad Siderne Fjeldskraaninger bevokset med Naaleskove, og ovenover det hele en klar Stjernehimmel; hen paa Aftenen tittede Maanen frem over en Fjeldtop. Vi sad og talte om Norden, Sønderjylland, om nordisk Samarbejde og alle de dermed forbundne Problemer, og de mange forskellige Foreninger, der arbejder for et nærmere Samarbejde Nordens Lande imellem. Under denne Samtale tog den gamle Landmand mig med hen til

Kanten af Verandaen, pegede ned over det Landskab, der var et med ham selv, og sagde saa: Danske Ven, nordisk Samarbejde lyder smukt, vi burde vel have det i langt stærkere Grad end Tilfældet er, men ligesom der er Forskel paa dit Land og det Land, der ligger her foran dig, ligesaa langt langt er der mellem nordisk Samarbejde i Ord og Gerning. I samme Stund strøg en oplyst Flyvemaskine henover Fjeldtoppene, Rutemaskinen fra Kristianssand til Oslo, det gav mig Impuls til at svare ham saadan: Tiden, Udviklingen haster fremad med stor Hastighed, det kunde maaske ogsaa blive Tilfældet paa Omraadet nordisk Samarbejde.

En Biltur op i Telemarken: Tidlig om Morgenen startede vi i en stor og kraftig Buick Vogn, min Værtinde havde sørget for en god Madpakke. Hvad jeg alt saa og oplevede denne Dag, kan ikke fortælles her, det vilde fylde hele Elevskriftet, men paa denne Tur blev jeg overbevidst om: At vil vi ud og se Bjerge, Skove, føle den store, ensomme Natur, sidde ved Bredden af stille, spejlblanke Søer, se Elve haste afsted paa deres Vej mod Havet, se dem danne prægtige Vandfald, da behøver vi ikke at drage sydpaa, vi har det altsammen i Norden. Paa vor Vej kom vi forbi en 800 aarig norsk Stavkirke; vi standsede og gik indenfor. Kirkens Graver, der netop arbejdede ude paa Kirkegaarden, viste os rundt og fortalte paa Dialektsprog (det forstod jeg ikke ret meget af) Kirkens Historie i store Træk, men alene det at se denne Mand og hans Bevægelser under Forevisningen af denne ældgamle Kirke, var en Oplevelse. Snart kørte vi gennem mørke Naaleskove, snart henover øde Sletter i en Højde af fra 800—1200 m. over Havet, snart med en stejl Klippeside til den ene Side og en dyb Afgrund til den anden, snart ved Siden af en rindende Elv, hvor Tømmer flaadedes afsted mod Savværkerne

nede ved Kysten; mange Steder saa vi Hyrderne gaa og vogte Kvæg op ad Fjeldskraaningerne, gamle Mænd med en stor Stav i Haanden eller unge Kvinder med Strikketøj i Hænderne. Dog de godt 100 km, vi kørte oppe i Telemarken (at køre ind til Midten af Telemarken tager 2 Dage) saa vi ikke meget til Beboelse, kun et enkelt faldefærdigt Blokhus hist og her, men her saa vi til Gengæld den evige Sne paa Fjeldtoppene. Det var Midnat, da vi naaede hjem, efter at have kørt godt 400 km, en herlig Dag var til Ende.

Men ogsaa en Ferie faar Ende, altfor tidligt; den Dag oprandt, da jeg maatte tage Afsked med mine flinke Værtsfolk, et sidste Haandtryk paa Banegaarden i Sandarfjord, og jeg sprang op i Hurtigtoget fra Oslo, en sidste Vinken, og min norske Ven var ude af Syne. Toget bruste igennem en Tunnel, den første, jeg kørte igennem. Saa om Bord i „Peder Wessel“ igen, jeg havde en personlig Hilsen med til Kaptajnen (personlig Ven af min Vært), den bevirkede, at jeg fik Lejlighed til at se Norge forsvinde agterude fra „Peder Wessel“'s Kommandobro.

Saa i Danmark igen, en Nat i Hurtigtoget ned gennem Jylland, Klokken 8 næste Dag paa Arbejde, en herlig Sommerferie var til Ende.

Netop i disse Dage har jeg modtaget en Invitation til at tilbringe Sommerferien i Sverige, hvad jeg selvfølgelig glæder mig til.

Meningen med denne Artikel skulde helst bidrage til, at en og anden, der læser denne, maatte faa Lyst til at foretage en Sommerferie-Tur til Norge; man vil aldrig fortryde det. Paa den Maade er vi ogsaa med i Arbejdet for et stærkere Samarbejde Nordens Lande imellem; dette at lære hinanden at kende, er det bedste Middel til Fremme af et saadant Samarbejde.

A d s e r A. N ø r g a a r d.

Et Hjertesuk fra Redaktionen.

Hvert Aar i Marts og April har Redaktionen et forfærdeligt Mas med at faa samlet Stof til det nye Elevskrift. Jeg vil derfor gerne rette en meget kraftig Opfordring til Medlemmerne om frivilligt at komme frem med, hvad de har paa Hjerte.

Til alle dem, som rejser ud i Verden, og som ser det, vi andre kun drømmer om, vil jeg sige: Send os Rejsebrevne, skriv om de smukke Steder, De ser, skriv om Folkelivet, som det rører sig, hvadenten det er ved en Fodboldkamp i Porto Rico, en Tyrefægtning i Salamanca eller et Marked i Glasgow.

Men ogsaa de, der bliver herhjemme, skal have en Opfordring. Det bliver ret tilfældigt, hvem jeg personligt henvender mig til om et Bidrag, fordi jeg kun kender en Del af Skolens gamle Elever.

Derfor vil jeg nu sige til alle jer, som kan skrive — og det er sikkert mange — og som har noget paa Hjerte, skriv til os om Oplevelser eller om jeres Uddannelse — det sidste har ofte stor Interesse for jeres yngre Kammerater.

Først naar vi har et stort Materiale at vælge imellem, kan Elevskriftet blive til det, det skal være, saa stort, at det er vor Skole værdigt.

Medlems-Fortegnelse for Skærbæk Realskoles Elevforening.

- Andersen, Hanne, Frue, f. Schou, Ollerup.
Andersen, Hans, Landmand, Virkelyst.
Andresen, Hans, Toldassistent, Sønderborg.
Andresen, Werner, Toldelev, Tønder.
Appel, Gunvor, Lærerinde, Ellehus.
Bay, Erik, Rekrut, Tønder.
Beck, Anna, Kontorist, E. A. S. V., Skærbæk.
Beier, Jens, Vognmand, Vollerup pr. Bolderslev.
Beier, Niels Carl, Højspændingsværket, Aabenraa.
Beier, Signe, Frue, Jespervej 51, Hillerød.
Bendesen, Christine, Skærbæk.
Bendesen, Helga, Frue, f. Schmidt, St. Andst.
Bendesen, Mathias, Kommis, Skærbæk.
Benedsen, Anders, Kontorist, Ribe.
Boeck, Lorenze, Frue, f. Frandsen, Skørping.
Boesen, Holger, Landmand, Astrup, Brøns.
Boesen, Peter, Skovvej 44—46, Aarhus.
Bogh, Elisabeth, Seminarieelev, Tønder.
Boldt, Aksel, Katedralskolen, Ribe.
Boldt, Holger, Handelslærling, Aabenraa.
Boisen, Boe, Lærer, Vestergade 55, Tønder.
Boisen, Christiane, Frue, f. Rossen, Tønder.
Bonde, Martha, Kontorist, København.
Brink, Karen, Søndernæs, Brøns.
Bundegaard, Søren, Snedker, Strandvejen, Dronningmølle.
Bunkeflod, Else de fine, Frue, f. Lund, Viby Apotek, Aarhus.
Christensen, Emma, Fru, f. Thyssen, Skodborg.
Christensen, Peder, Sømand, Bredebro.
Christiansen, Aage, Bankassistent, Grandalsvej 46, København F.
Christiansen, Frits, Navigationsskolen, København.
Clausen, Chr., Bankassistent, Tønder.
Dahl, Aase, Seminarieelev, Ribe.
Danielsen, Hans, Lærling, Esbjerg.

- Domach, Hilli, Kontorist, Skærbæk.
Debell, Holger, Kontorelev, Ribe.
Degn, Peter, Bankassistent, Bremensgade 9 A, København S.
Degn, Willy, Toldbetjent, Rømø.
Dissing, Niels, Førstelærer, Grasten, Thurø.
Ebsen, Niels, Landmand, Frifeldt.
Fink, Kresten, Tømrerlærling, Brede.
Fink, Maja, Randerup, Ballum.
Freiberg, Anna, Kontorist, Frederiksbergallé 40², København V.
Frisk, Anna, Kærbøl Mark, Ribe.
Fromsejer, Elsine, Frue, f. Juhler, Skærbæk.
Grønlund, Ejvind, Lærer, Skærbæk.
Hansen, Else, Kontorist, Haderslev.
Hansen, Elsie, Kontorist, Skærbæk.
Hansen, Hans R. Leth, Ingeniør, cand. polyt., St. Colbjørnsens-
gade 10¹ th., København V.
Hansen, Hans, Bager, Villabyen, Ribe.
Hansen, Hans Brorsen, Landmand, Tevring.
Hansen, Ingeborg Højer, Bankelev, Handelsbanken, København.
Hansen, Jens, Elektriker, Skærbæk.
Hansen, Kirstine, Plejerske, Aandssvageanstalten, Ribe.
Hansen, Knud, Kommis, Skærbæk.
Hansen, Metha, Skærbæk.
Hansen, Peter, Bygningsingeniør, København.
Hansen, Peter H. T., Katedralskolen, Ribe.
Hansen, Sigrid, Seminariet, Ribe.
Hellenberg, Rosa, Ekspeditrice, Skærbæk.
Helms, Anna Mathilde, Præstegaarden, Mjolden.
Helms, Ingrid, Avnbøl.
Helms, Peder, stud. med., Drosselvej 36, København F.
Holm, Jacob, Dyr læge, Skodborg.
Ibsen, Vilh., Klitassistent, Rømø.
Jensen, Chr., Præst, Torvgade, Give.
Jensen, Laust, Redaktionssekretær, Grønnegade C, Aalborg.
Jensen, Thorvald, Smed, Skallebæk, Ribe.
Johansen, Anna, Frue, f. Obting, Mørke.
Johansen, Gertrud, Frue, f. Schmidt, Skærbæk.
Johansen, Petrea, Brøns.
Johansen, Vilh., Amtstueassistent, Ribe.
Johnsen, John, cand. mag., Lærer, Svendsgade 69², Esbjerg.
Johnsen, Dagmar, Frue, f. Stamp, Arrild.
Jørgensen, Inger Rübner, Biblioteksassistent.
Jørgensen, Ellen Rübner, Lærerinde, Traasbøl pr. Bovrup.

- Jørgensen, Aage Rübner, Styrmand, Kastropvej 56, Kbhvn. S.
Jørgensen, Aksel Rübner, stud. mag., København.
Jørgensen, Anders Fejlberg, cand. mag., Lærer, Rymarksvej 6,
Hellerup.
Jørgensen, Inger Fejlberg, Lærerinde, Odense.
Jørgensen, Johs. Fejlberg, stud. jur., Studentergaarden, Kbhvn.
Jørgensen, Niels Jacob Feilberg, cand. jur., Socialministeriet,
København.
Knudsen, Carl, Kommunelærer, Jagtvej 212, København Ø.
Knudsen, Henning, stud. mag., København.
Knudsen, Maria, Seminarieelev, Tønder.
Kjær, Hans, Kommis, Tønder.
Kortsen, J. Chr., Lærer, Skærbæk.
Krogh, Hans, Journalist, Kolding.
Kudsk, Bunde, Kontorelev, E. A. S. V., Skærbæk.
Lassen, Georg Maskinhandler, Skærbæk.
Lauritsen, Svend Aage, Befragter, Frederiksgade 1, Svendborg
Lehmann, Gustav, Lærer, Lime.
Lindegaard, E., Lærerinde, Skærbæk.
Lorenzen, Bernhard, Brøns.
Lorenzen, Signe, Bankelev, Skærbæk.
Madsen, Poul, Manfakt., Løgumkloster.
Møller, Mads, Postelev, Maribo.
Møller, Wendela, Skærbæk.
Nielsen, Anders, Ballum.
Nielsen, Christian, Handelslærling, Ribe.
Nielsen, Helene, Telefoncentralen, Skærbæk.
Nissen, Hans Peter, Kontorist, Jomfrusti 3 b¹, Sønderborg.
Nørgaard, Adser, Kontorist, Frederikshavn.
Obling, Agnes, Damefrisør, Skærbæk.
Obling, Hans L., Kommunekontoret, Skærbæk.
Oksen, Jens, stud. polyt., Anettevej 8, Charlottenlund.
Petersen, Anna, Skærbæk.
Petersen, Frede, Friskolelærer, Sdr. Næraa, pr. Aarslev.
Petersen, Hans, Kulminer, Canada.
Petersen, Luise, Vinum, Døstrup S.
Petersen, Maren, Frue, f. Handevitd, Mølholm, Vejle.
Petersen, Niels, Købmand, Aalkær pr. Gabøl.
Petersen, Petrea, Lærerinde, Rurup, Toftlund.
Petersen, Rigmor, Urkleven, Vejle.
Petersen, Walter, Landmand, Vinum, Døstrup.
Poulsen, Mads, Kontorelev, Skolegade 67², Esbjerg.
Pørksen, Marie, Mjolden, Døstrup.

Pørksen, Niels, Landmand, Mjolden, Døstrup.
Ravn, Bruno, Bagerlærling, Skærbæk.
Ravn, Jacob, Bager, Skærbæk.
Ravn, Ella, Skærbæk.
Riber, Kaare, Landmand, Skærbæk.
Rosenberg, Fedder, Købmand, Tørring.
Roued, Jørgen, Læge, Amtssygehuset, Gentofte.
Ryge, Elisabeth, Nykøbing F.
Ryge, Johan Chr., Styrmand, Nykøbing F.
Ryge, Poul, Postassistent, Nykøbing F.
Rübner-Petersen, Helga, Lærerinde, Skærbæk.
Schack, Jes, Amtsstuen, Aabenraa.
Schmidt, Hans Andresen, Katedralskolen, Ribe.
Schmidt, Helga, Kontorist, Tønder.
Schmidt, Vilh., Uddeler, Gasse Brugsforening.
Schou, Olga, Husassistent, Skærbæk.
Simonsen, Carl, Købmand, Døstrup S.
Stamp, Marie, Handelsbanken, Haderslev.
Svendsen, Else, Hjemsted, Skærbæk.
Svendsen, Jens M., Californien.
Steffensen, P., Lærer, Realskolen, Skærbæk.
Therkildsen, Anna, Randerup, Ballum.
Thalwitzer, Norman, Købmand, Sønderborg.
Thomsen, Lorens, Seminarieelev, Tønder.
Thomsen, Marius, Bankassistent, Jægersborgallé 31, Charlottenlund.
Thyssen, Viggo, Bankbestyrer, Bramminge.
Vodder, Broder, Kontorist, Haderslev.
Vodder, Lausen, Landmand, Ottersbøl.
Vodder, Marie, Brøns.
Østergaard, Aksel, Statsskolen, Tønder.
Østergaard, Gerda, Kontorist, Haderslev.

Nye Medlemmer 1939.

Bolderlev, Elene, Skærbæk.
Boldt, Ingrid, Husassistent, Skærbæk.
Jepsen, Diderik, Kornhandler, Bredebro.
Johannsen, P. Godtfred, Ullerup, Skærbæk.
Juhl, Svend Aa., Snedkerlærling, Skærbæk.
Oksen, Erik, Katedralskolen, Ribe.
Riber, Paulli, Landmand, Skærbæk.
Schmidt, Kaj, Handelslærling, Skærbæk.

Realister 1939.

Bay, Yrsa, Skærbæk.
Bennedsen, Hanni, Roager.
Bogh, Gerda, Døstrup S.
Brockdorff, Lorenz, Skærbæk.
Hansen, Knud Aage, Roager.
Kærn, Ole, Ribe.
Larsen, Anders Chr. St., Havervad.
Richter, Hansine, Skærbæk.
Sørensen, Astrid, Barsbøl, Skærbæk.
Thomsen, Fritz Hansen, Skærbæk.

Ved Indsendelse af Medlemsbidrag bedes Medlemmerne opgive
Stilling og Adresse.

Regnskab

fra 1. April 1938 til 1. December 1938.

Overført fra sidste Aar	80,37
Kontingent	148,—
Indgaaet Portoudlæg	2,80
Elevhæftet	70,—
Porto-Tryksager	26,57
Overført til nye Regning	134,60
	<hr/>
	231,17
	<hr/>
	231,17

